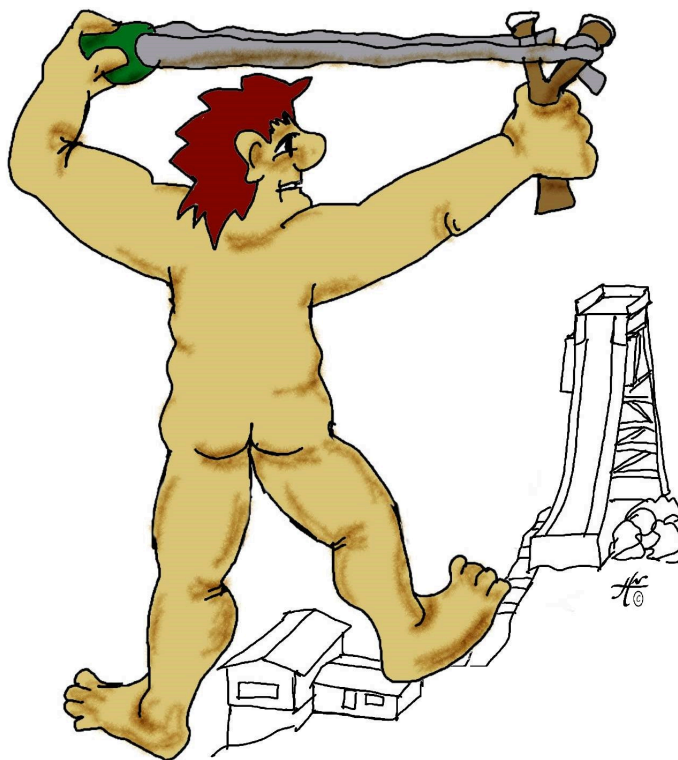

Syyrin Sanomat

2015

Jättiläisen jäljillä (Kuvitus: Hannu Nurmi)

SISÄLLYS

TOIMITTAJALTA.....	3
HYVÄT SUKULAISET.....	4
KOKOUSSIHTTEERIN PALLILTA.....	6
LIETOLAISIA PAIKANNIMIÄ JA TARINOITA.....	8
VAIHTOSYKSYNI KÖÖPENHAMINASSA.....	12
FRANSIN INTOHIMO, HUNAJA.....	16
SUKUSEURA SIBELIUSTALOLLA	20
KANSALLISSÄVELTÄJÄMME JEAN SIBELIUS	22
SUKUSEURAN HALLITUS 2015.....	24
MATILDA IHAMUOTILAN SÄÄTIÖN MYÖNTÄMÄT APURAHAT.....	25
LIITE 1.....	27

TOIMITTAJALTA

Hyvä lukija,

Taas on se aika vuodesta, kun lehti kolahtaa postiluukusta. Aika on vierähtänyt ja vuosi on tuonut tullessaan ilouutisen. Haikara toi meille kesällä pienen vaaleanpunaisen nyytin. Pikkuisesta on kehkeytynyt kujerteleva ihmistäimi, joka luo ympärille valoa ja energiaa.

Toinen mainitsemisen arvoinen asia on Syyrin Sanomien entinen päätoimittaja Marja-Riitta

Perttulan julkaisema kirja ”Lietolaisia paikannimiä ja tarinoita”. Marja-Riitta on tehnyt arvokkaan työn tutkimalla kotiseutunsa paikannimiä. Paikannimet kertovat paikasta paljon, kuten esimerkiksi kohteen pinnanmuodosta, käyttötarkoituksesta, omistajasta, maanlaadusta, historiasta kuten toteaa Marja-Riitta artikkelissaan sivulla 8. Kirja on saatavilla sekä Liedon kirjakaupasta että Turun Kansallisesta kirjakaupasta.

Vanhaa totuutta mukaillen voi todeta: ”jos ihminen ei tunne menneisyyttä, ei hän voi ymmärtää nykyisyyttä tai sen enempää tulevaisuutta”. Kaikenlainen sukututkimus, oli se sitten suku- tai paikannimitutkimuksen muodossa, on arvokasta. Juuri Marja-Riitan kaltaisten korvaamattomien tietolähteiden ja tarinankertojien ansiosta suvun jäsenet oppivat tuntemaan menneisyyttään ja sitä kautta ymmärtämään nykyisyyttä.

Kiitän kaikkia kirjoittajia korvaamattomasta avusta ja hienoista jutuista. **Huomioittehan, että lehden välissä on uusi tilillepanokortti jäsenmaksua varten. Kutsu sukukokoukseen lähetetään erikseen keväällä. Huomioikaa myös, että säätiö ei enää lähetä kaavakkeita apurahahakemuksiin, vaan ne on printattava sukuseuran nettisivuilta.**

Hyviä lukuhetkiä ja rauhallista joulunaikaa!

Syyrin Sanomien toimittaja,

Sini Fabre

HYVÄT SUKULAISET

Kirjoittaessani tätä eletään joulukuun alkua. Viime päivät on satanut vettä eikä talvesta ole tietoakaan ja joulu on jo melkein ovella. Toivottavasti lähiviikkoina sää viilenee ja saamme lunta.

Syyrin suku kokoontui lauantaina 29.8.2015 Lahden Sibeliustalon juhlatila Haavassa, josta on upea näköala Vesijärvelle. Toivotin suvun tervetulleeksi ja kerroin Lahden kaupungin historiasta ja toriparkin kaivauksista. Kohotimme maljan suvun kunniaksi ja tämän jälkeen siirryimme Metsä-

halliin nauttimaan maittavan lounaan. Jälkiruuan ja kahvin jälkeen siirryimme pitämään virallista sukkokousta.

Kokouksen jälkeen Heikki Kahila kertoi opiskelustaan Saksassa ja kesätöistään maailman suurimmassa hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksessa CERN:issä. Hän oli erittäin kiitollinen Matilda Ihamuotilan Muistosäätiöltä saamistaan apurahoista, joilla hän on rahoittanut opiskelujaan.

Emme ole päättäneet vielä mihin ensikesän retki suuntautuu ja ajankohta on myöskin auki. Otamme mielellämme vastaan ehdotuksia retkikohteesta. Ottakaa myöskin kantaa ajankohtaan! Viime vuosina suku on kokoontunut elo-syyskuussa. Olisiko loka-marraskuu parempi vaihtoehto?

Sukukokouksen kutsun mukana oli tilillepanokortti, jossa oli vanha tilinumero. Lehden mukana tulee uusi tilillepanokortti, jossa on nykyisin käytössä oleva tilinumero.

Jouluna on hyvä muistaa vähäosaisia ja yksinäisiä. Kaikilla ei ole asiat yhtä hyvin kuin monella meistä. Tuntuu hyvältä antaa rahaa Pelastusarmeijan joulupataan, siitä saa palkaksi ystävällisen hymyn ja hyvän joulun toivotuksen.

On hyvä muistaa, että Suomessa on noin 30 000 turvapaikanhakijaa, joista monet ovat joutuneet kokemaan läheistensä kärsimyksen ja kuoleman. He ovat sotaa pakoon lähteneitä perheitä, jotka ovat hädän hetkellä tehneet ison päätöksen jättäessään kotimaansa ja sukulaisensa

etsiäkseen turvallisen paikan elää, jossa ei tarvitse alituiseen pelätä henkensä ja perheensä puolesta. Antakaamme se mahdollisuus heille jotka sitä oikeasti tarvitsevat.

Joulu on jo ovella ja haluan toivottaa kaikille teille oikein hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta 2016.

Jukka Kahila, sukuseuran puheenjohtaja

KOKOUSSIHTTEERIN PALLILTA

Olen Janne Rajala ja olen toiminut väliaikaisena kokoussihteerinä sukuseuramme tukipilarin Matti Äärilän poistuttua keskuudestamme. Vasta nyt käy ilmi kuinka tärkeä puuhamies Matti oikeastaan oli.

Sukuseuran hallitus on edelleen muodostamassa uutta muotoaan ja siksi edelleen hieman poikkeuksellisessa tilassa.

Vaikka monella on joulukiireet edessä, on hallituksen katse suunnattuna jo paljon pidemmälle. Parhailaan mietimme jo tulevaa kesää. Toiveeni on, että tapaamme jälleen tulevana kesänä. Samoin osallistuja voisi olla enemmänkin. Sukuseura ilmoittaa jälleen kesän lähestyessä missä ja milloin tavataan.

Matti muistutti muutama vuosi sitten, että sukuseuran toiminta on vahvasti kiinni aktiivisista jäsenistään. Nyt yhden poistuttua keskuudestamme on jo hyvä muistuttaa tulevaa. Sukuseuran hallituksen jäsenistö on osittain vaihdoksen alainen aina joka toinen vuosi. Vuoden 2017 tapaamisessa ja kokouksessa toivon, että saamme joukkoomme uusia aktiivisia jäseniä. Esitän toiveen jo tässä vaiheessa, sillä yleensä pyynnöt tulevat nopeasti. Nyt haluan antaa sukuseuramme jäsenille hetken aikaa miettiä, ketkä olisivat hyviä henkilöitä jatkamaan yli 30-vuotiasta seuramme toimintaa. Uskon että kaikki eivät lue tai saa lehteä. Nyt on hyvä aika laittaa viesti kulkemaan jäsenten välillä.

Sukuseuramme toiminta edellyttää myös ajantasaisen jäsenrekisterin ylläpitoa. Tällä hetkellä sihteerin puuttuessa on osoitteenmuutokset ja muut vastaavat muutokset hyvä ilmoittaa sukuseuran puheenjohtajalle. Toistaiseksi toimin kokouksissa kirjurina ja muut tehtävät sovitaan kokouksen aikana. Tästä syystä kyseinen työnjako. Haluan että sukuseuramme toiminta pysyy edelleen aktiivisena, joten nyt voisin laittaa joulupukin toivelistalle toiveen uuden aktiivisen sihteerin löytämiseksi.

Kaikesta huolimatta rauhallista joulua ja antoisaa uutta vuotta.

Janne Rajala

LIETOLAISIA PAIKANNIMIÄ JA TARINOITA

Teksti: Marja-Riitta Perttula

Pitkäaikainen harrastukseni on päätynyt koviin kansiin. Syyrin Sanomien ilmestyessä minulla on käsissäni kirja ”Lietolaisia paikannimiä ja tarinoita”. Aloitin työn 2. tammikuuta. Urakka on ollut kova. Kirjoittamisen ohella kiersin kuvaamassa maisemia eri vuodenaikoina. Piirtäjäksi sain paikkakuntalaisen Hannu Nurmen. Turun ammatti-instituutissa teos taitettiin ja painettiin.

Ketä kiinnostaa?

Mikä ihmeen paikannimi? Ketä kiinnostaa? Pitäjällä, teillä, vesistöillä, metsillä, pelloilla on ollut nimi iät ja ajat, mutta nimi ei ole mikä tahansa kirjainyhdistelmä. Nimi on viestinyt yhteisölle kohteen pinnanmuodon, käyttötarkoituksen, omistajan, maanlaadun, historian – joitakin esimerkkejä mainitakseni. Paikallisen puhekielen muutosten myötä nimi on saattanut muuttua paljonkin alkuperäisestä. Sanan merkitys on monesti unohtunut, ja sen selvittäminen on minusta kiinnostavaa. Liedon nimet ovat hyvin vanhoja, kylien nimet jopa tuhatvuotisia.

Paikannimien systemaattinen kerääminen Suomen Nimiarkistoon alkoi 1960-luvulla. Opiskellessani suomen kieltä Turun yliopistossa aloin kerätä nimiä stipendiaattina vuosina 1965 - 1968. Kuljin kartan ja muistivihon kanssa talosta taloon ja sain samalla kuulla nimiin liittyviä tarinoita. Nimistöön syntyi suorastaan intohimo. Toimiessani Liedon kunnallispolitiikassa pääsin nimeämään uusia kaava-alueita. Eläkkeelle päästyäni kirjoitin viikoittain paikallislehteen vuosina 2011 – 2013 kolumneja paikannimistä. Ne ovat kirjan tekstien pohjana, mutta olen syvennellyt ja laajentanut aiheita.

Liedon nimestä

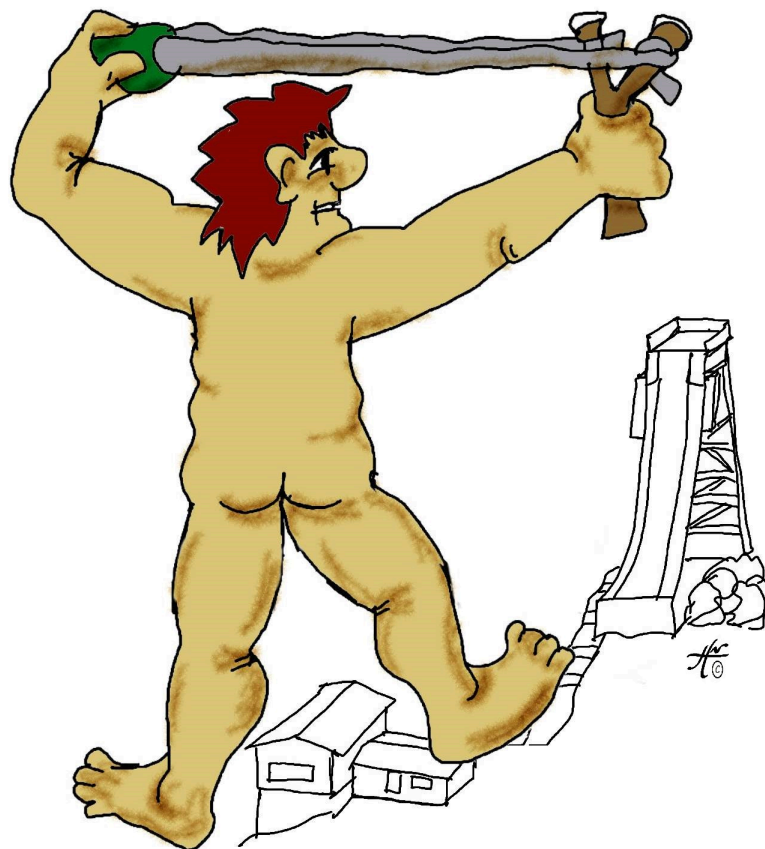
Kiinnostavaa on, että nimi ei useinkaan ole yksiselitteinen. Niin on itse Liedonkin nimen laita. Selkein selitys on, että Lieto olisi alkuaan germaaninen henkilönnimi kuten Masku tai Hauho. Alan teoksia selatessa näyttää siltä, että saksalaiset nimet ovat Suomessa olleet kovin suosittuja. Tuntuu vähän siltä, että ellei tutkija ole muuta keksinyt, hän väittää kohdettaan germaaniseksi henkilönnimeksi.

Haastattelin aiheesta akateemikko Lauri Postia 1980-luvulla. Hän arveli, että ratkaisuna on

Tarvasjoella sijaitseva Liedonperän kylä. Kylä on kuulunut Lietoon vasta tämän vuoden alusta, kun koko Tarvasjoki liitettiin Lietoon. 1960-luvulla nimi lausuttiin ”liatoomperä”, joka Lauri Postin mukaan palautuu vanhempaan muotoon Lietojoenperä. Aurajoen sivuhaara Savijoki alkaa Liedonperän Lietsuosta.

Onko Savijoki ollut aiemmin nimeltään Lietojoki? Tästä on viitteitä keskiajalta, mutta Daniel Juslenius kirjoittaa vuonna 1700 jo Sawi-joesta. Nimistöntutkija Saulo Kepsu vie ajatuksen vielä pitemmälle. Lietsuo olisikin liettynyt Lietojärvi, josta lähtevä Lietojoki liittyy Aurajokeen Lietniemessä eli Lietoniemessä.

Vielä kolmas teoria: lieto tarkoittaa yksinkertaisesti maan laatua. Gananderin sanakirjan (1787) mukaan lieto on liejuista, pohjatonta santamaata. Lieto, laiha maa, on tunnettu myös pellonnimenä. Vielä kun muistaa, että Lieto on vanhaa merenpohjaa ja paljastuttuaan alkuun liejuista ja märkää, Lieto sopii kunnan nimeksi ihan maaston ja maanlaadunkin perusteella.

Jättiläisen jäljillä. Kuvitus: Hannu Nurmi

Entäpä Aurajoki?

Aurajoki halkaisee Liedon kahtia. Nimi tuntuu perisuomalaiselta, mutta tutkimus osoittaa, että 'aura' on muinaisskandinaavista perua. Nimi tarkoittaa vesiväylää, ja siitä on tullut myös nykyruotsin åder 'suoni'. Saksan joennimi Oder on samaa perua. 'Joki' sentään kuuluu ikivanhaan omaperäiseen sanastoon; vastineita on mordvaa ja unkaria myöten.

Paikallisissa syntytarinoissa on sankarina usein härkä. Härkä on toiminut Hämeen Härkätietä linjaavana tieinsinöörinä. Härkä on vartioinut myös täkäläisiä aarrehautoja. Aurajoki on syntynyt oripääläisen emännän ja härkäparin yhteistyönä.

Tarinan on kertonut lietolainen Juho Jokila (s.1876). Oripäessä oli muinoin lähteitä ja prunneja ja vesi vaivasi peltoja kovin. Niinpä muuan itsellinen nainen teki härilleen valjaat ja rupesi kyntämään ojaa johtaakseen veden pois pelloiltaan. Niin nainen kynti ja vesi juoksi hänen jäljessään ojaa pitkin. Mutkia tuli, kun härkäpari sieppasi suuhunsa ruohotuppaan vuoroin toiselta, vuoroin toiselta rannalta. Niin mentiin Leinakkalan alipäästä, Kankareen ohitse Merolaan. Lempojan krottikin mentiin. Mutta sitten tuli Raula ja sylki pitkän tupakkasyljen päin härkien silmiä, niin että ne kiersivät isännän kaukaa ja menivät Punitun kautta länteen ja sitten Nautelankoskelle.

Näin syntyivät joen mutkat ja näin syntyi Aurajoki.

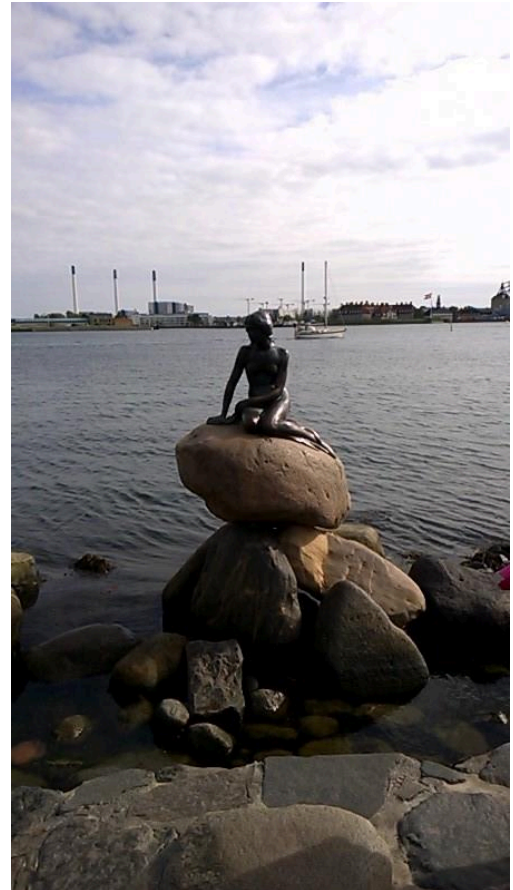
Kukkarkoskesta Nautelankoskeen. Kuvitus: Hannu Nurmi

VAIHTOSYKSYNI KÖÖPENHAMINASSA

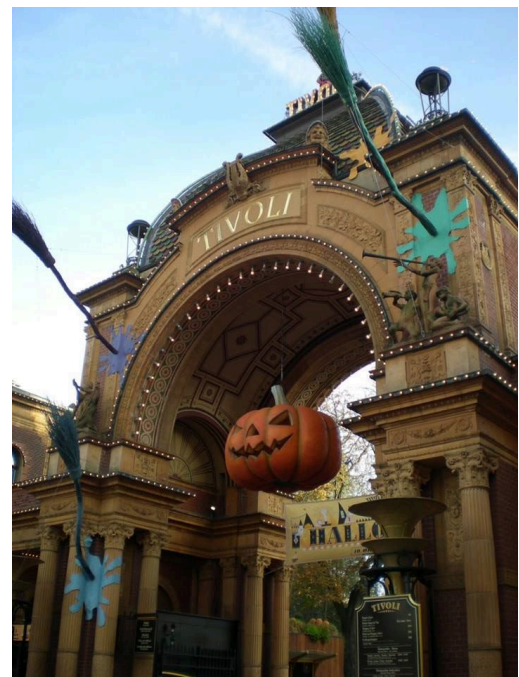
Teksti ja kuvat: Fanny Syrjänen

Opiskelen Aalto-yliopiston kemian tekniikan korkeakoulussa biotuotetekniikkaa pääaineenani ympäristöjohtaminen. Halusin syventää oman alan tietämystäni sekä nähdä maailmaa, joten vaihtoon lähteminen oli luonteva valinta. Vietin syyslukukauden 2014 vaihdossa Tanskan teknillisessä korkeakoulussa eli kavereiden kesken DTU:ssa. Lähdin Kööpenhaminaan yhdessä poikaystäväni Matiaksen kanssa, joka opiskelee myös Aalto-yliopistossa.

Tanskan teknillinen korkeakoulu ei sijaitse Kööpenhaminassa vaan kaupungin ulkopuolella. Halusimme kuitenkin asua Kööpenhaminassa, joten saimme yhteisen opiskelija-asunnon noin viiden kilometrin päästä kaupungin keskustasta. Talossamme asui paljon vaihto-opiskelijoita ja järjestimme kerran kuukaudessa yhteisissä tiloissa päivällisen, jonne kaikki toivat omasta maastaan ruokaa. Perinteinen pannukakku kermavaahdon ja mansikkahillon kanssa oli jättimenestys ja varsinkin italialaiset kyselivät reseptin perään. Vasta myöhemmin kuulimme, että talomme toimi ennen grönlantilaisten merimiesten vieroitushoitolana. Onneksemme talo oli kuitenkin ennen muuttamistamme kunnostettu kokonaan.

Pieni merenneito sijaitsee hieman Kööpenhaminan keskustan ulkopuolella ja taitaa olla kaupungin suosituin turistinähtävyys.

Kööpenhaminan Tivolissa oli erikoiskoristelut ja -valaistukset Halloweeninä ja jouluna.

Opinnot olivat suomalaisiin yliopisto-opintoihin verrattuna hyvin koulumaisia ja päivät yliopistolla olivat todella pitkiä. Onnekseni pitkät päivät koululla mahdollistivat vapaat viikonloput, jotka käytimme Kööpenhaminan tutkimiseen. Ryhmätöitä oli paljon, mutta ne olivat kunnolla organisoitu. Suurin osa maisterikursseille osallistuvista olivat vaihto-oppilaita tai jo työelämässä olleita toisin kuin Suomessa, jossa pääsääntöisesti maisteritason opinnot suoritetaan melko nuorena heti kandiopintojen jälkeen. Opiskelin pääaineopintojani, kuten ympäristömallintamista, ja opinnot olivat mielestäni erittäin mielenkiintoisia ja niistä on minulle varmasti hyötyä aloittaessani työuraani. Tanskan teknillinen korkeakoulu on valittu useasti Pohjoismaiden parhaimmaksi yliopistoksi enkä yhtään ihmettele sitä, sillä opetus oli korkeatasoista ja yliopistolla oli käytössä paljon resursseja.

Koululla toimii aktiivinen järjestö vaihto-opiskelijoille, joka järjestää paljon tapahtumia niin Tanskassa kuin muissa Pohjoismaissakin. Osallistuimme muun muassa reissulle Legolandiin, joka taisi olla insinööriopiskelijoiden taivas. Järjestö järjesti myös matkan Helsinkiin ja Suomen Lappiin, mutta jätimme sen väliin. Espanjalainen vaihtokaverini tuntui olevan todella ihastuksissaan varsinkin Lapista. Muutkin vaihto-opiskelijat tuntuivat olevan erittäin kiinnostuneita Suomesta. Opiskelija-kulttuuri oli muutoinkin aktiivista ja joka perjantai varsinkin vaihto-oppilaat kokoontuivat yliopistokampuksella olevaan kuppilaan pelaamaan biljardia tai lautapelejä.

Opiskelijajärjestömme järjesti matkan Legolandiin.

Halusin viettää aikaa myös muiden kuin vaihto-oppilaiden kanssa, joten ilmoittauduin naapurustossamme pelaavaan naisten salibandyjoukkueeseen. Joukkue koostui suurimmaksi osaksi paikallisista naisista, mutta mukana pelaamassa oli myös yksi ruotsalainen, norjalainen ja saksalainen sekä lisäksi myös toinen suomalainen nainen. Joukkue oli todella kannustava ja vaikka suurin osa kommunikaatiosta hoidettiin tanskaksi, ymmärsi joku aina kääntää nopeasti, jos

vaikutin olevani ymmälläni. Puolen vuoden aikana onnekseni huomasin tanskan kielen ymmärtämiseni kehittyvän ja joulukuussa ymmärsinkin kieltä jo melko hyvin. Tosin tanskan puhumista en uskaltanut kokeilla, sillä ruotsin ääntämissäännöt eivät tanskan kielessä päde melkein pä ollenkaan.

Hankimme heti syksyn alussa pyörät, joilla kuljimme mahdollisuuksien mukaan aina kaikkialle. Pyöräkulttuuri onkin Tanskassa, varsinkin Kööpenhaminassa, omanlaisensa. Keskustassa näkyi enemmän pyöriä kuin autoja ja varsinkin koulun jälkeen, kun ihmiset palasivat töistä kotiin, oli keskustassa kunnan pyöräruuhkia. Pyöräkulttuurin mahdollistaa hyvin tasainen maa sekä erittäin kattava pyörätieverkosto. Lähes joka paikkaan Kööpenhaminassa pääsee pyöräteitä pitkin. Palattuani takaisin Helsinkiin ja hypätessäni pyörän selkään huomasinkin kaipaavani Kööpenhaminan erinomaista pyörätie-verkosta.

Møns Klint on Tanskan itärannikolla sijaitseva kalkkikivimuodostuma.

Vapaa-ajallamme kävimme Kööpenhaminan lisäksi tutustumassa muuallakin Tanskassa sekä tietenkin Malmössä, jonne menimme junalla Juutinrauman siltaa pitkin. Kävimme muun muassa Roskildessä, jonne pääsi kätevästi junalla. Roskilde on vanha viikinkikaupunki, joka on perustettu jo 980-luvulla. Roskildessa on viikinkilaivamuseo, jossa kävimme vierailulla. Onnekseni yhdellä vaihto-opiskelijalla oli mukanaan auto ja kävimme myös Møns Klintillä, joka on kuusi kilometriä pitkä kalkkikivimuodostuma Tanskan itärannikolla.

Tanskasta pääsee kätevästi kulkemaan junalla muualle Eurooppaan ja syyslomallamme otimme yöjunan Amsterdamiin, jossa viivyimme muutaman yön. Amsterdamista jatkoimme junalla Brysseliin, jossa myös viivyimme muutaman yön. Teimme myös päiväretken Bryggeen, joka on Belgiassa sijaitseva Unescon maailmanperintöluettelossa oleva kaupunki. Junalla kulkeminen

Euroopassa oli erittäin kätevää ja se on myös opiskelijaystävällinen vaihtoehto. Lisäksi junalla pystyy näkemään eri maita paljon paremmin kuin lentokoneesta. Varsinkin Hollannissa junaratojen läheisyydessä olleet kukkaviljelmät olivat vaikuttava näky.

Kaiken kaikkiaan vaihtosyksyni oli erittäin onnistunut ja täynnä uusia ystäviä sekä kokemuksia. Rakastuin Kööpenhaminaan totaalisesti; sen ilmapiiriin ja ihmisiin.

Minä ja poikaystäväni Matias Møns Klintillä.

FRANSIN INTOHIMO, HUNAJA

Muistan, kun nuorena kävin Eva-tädin luona kahvittelemassa, kahvipöytää koristi aina se samainen keltainen hunajapurkki, jonka kannessa oli kaksi mehiläistä. Muistan myös sen, kuinka paljon oranssinvärisiä hunajapurkkeja oli Mikko-sedän keittiössä ja kuinka hämmentynyt olin, kun huomasin Mikon käyttävän hunajaa kahvinsa makeutusaineena. Eva-tädin ja Mikko-sedän mieltymys hunajaan juontuvat mitä todennäköisimmin heidän isänsä Fransin innostuksesta mehiläisten hoitoa kohtaan ja siitä, ettei Frans laittanut rajoituksia lastensa hunajakulutukselle.

Eva-täti on kirjoittanut ”Fridhem” –kirjassaan Fransin innostuksesta. Sitä lukiessani huomasin, että mehiläiset kuuluvat edelleenkin erottamattomasti Fridhemiin. Toissa keväänä, kun siivosin Fridhemin vinttiä, löysin valtavia ikivanhoja mehiläispesäiä. Osa niistä oli piilossa hirressä ja isoin saattoi olla jopa viitisenkymmentä senttiä leveä. Edelliskesänä talon toiseen pätyyn, jossa asuu nykyään vuokralainen, oli pesiytynyt suuri mehiläisparvi. Mehiläisiä oli sen verran, että huoneisto oli asuinkelvoton runsaan kuukauden. Sitten vasta, kun pörrääminen loppui, pääsi vuokralainen kissoineen ja koirineen palaamaan asuntoon. Surina on myös merkki kevään tulosta, kun pihalle tai vinttiin ilmestyy eksynyt kuningatar työläisineen katsastamaan sopivaa pesäpaikkaa. Evan kirjassa on Fridhemistä otettu kuva, jossa näkyy nykyisen leikkimökin paikalla olevat Fransin mehiläispesät. Mehiläiset löytävät joka kesä tiensä uudelleen paikalle leikkimökkiin ikään kuin etsien vanhoja pesiä.

Talon oikealla puolella näkyy kolme mehiläispesää. Kuva: Eva Ihamuotila.

Eva muistelee kirjassaan Mikon mehiläishoitoon liittyvän anekdootin. Mikko, joka oli Fransin oppipoikana mukana parvin kiinniottamisessa, keksi ratkaisun siihen, miten saa helposti liian korkealle puuhun eksyneen parven alas. Hän sahasi kuusen toisen puolen oksat, niin että jäljelle olevista tyngistä muodostui askelmia ylös kiipeämiseen. Vanhemmat eivät suhtautuneet kovin suopeasti Mikon hyväntahtoiseen yritykseen saalistaa parvi. Viereisessä kuvassa Mikko poseeraa Fransin yrittäessä saada parven haaviin.

Evan tavaroista löytyi Fransin vanha muistiinpanovihko. Siinä Frans kuvailee yksityiskohtaisesti, miten mehiläispesää kuuluu hoitaa kesät talvet. Frans piti kursseja mehiläistenhoidosta, ja voi olla, että hän

käytti vihkoaan kursseillaan muistiinpanovälineenään. Vihossa on pitkä lista osanottajien nimiä, jotka viittaavat joko Fransin kurssille osallistuneisiin tai mahdollisiin hunajan ostajiin. Eva-täti mainitseekin kirjassaan, että hunaja oli hänen isälleen tärkeä toimeentulon lähde. Nimilistan lisäksi Frans kertoo muun muassa keinotekoisesta parveilusta sekä huonon ja hyvän emon merkeistä. Frans mainitsee myös muutaman kunnan vanhanajan hyvän vinkin, kuten miten mehiläispiipun polttamisella saa ärsyyntyneet mehiläiset pysymään loitolla ja miten rukoilemalla saa mehiläiset siirtymään yhdistyspesästä viereiseen pesään. Frans kuvailee muistiinpanoissaan, kuinka käytännöllinen vaihtoehto olki- eli kekopesä on, sillä pesän voi itse valmistaa halvoista pesämateriaaleista. Olkipesät ovat hyviä talvehtimispaikkoja ja niitä oli kevyt siirtää puutarhassa paikasta toiseen. Viime vuoden Syyrin Sanomissa oleva kuva-arvoitus on Fransin tekemä olkipesä. Fridhemin keittiöstä löytyy myös kuvassa oleva siivilä, jota käytetään linkouksen jälkeen hunajan puhdistamisessa vahamurusista ja mahdollisista roskista. Muistiinpanot voi lukea kokonaisuudessaan lehden lopusta, liitteestä 1. Koska muistiinpanot on kirjoitettu lyijykynällä,

käsiala on ollut paikoin vaikeaselkoista.

Viime vuoden Syyrin Sanomissa ollut kuva-arvoitus on Fransin tekemä olkipesä. Kuva: Sini Fabre

*Fransin hunajan puhdistamiseen käyttämä siivilä.
Kuva: Sini Fabre*

Aina kun kuulen mehiläisen surinaa, tulee Frans mieleen. Fransin harrastus on pelkkä muisto vain, sitä traditiota tuskin pystyn elvyttämään. Se jäänee varmaankin pelkäksi haaveeksi.

SUKUSEURA SIBELIUSTALOLLA

Sibelius 150, Sibeliustalo 15, Syyrin sukuseura 31 vuotta!

Teksti ja kuvat: Kirsti Kuivajärvi

Elokuun viimeisenä lauantaina 2015 Syyrin sukuseura kokoontui vuosikokoukseen Lahden Sibeliustalolle Vesijärven kauniiseen ympäristöön. Sibeliustalo tarjosi juhlalliset puitteet sukuseuran tapaamiselle. Noin 30 suvun jäsentä oli tullut paikalle. Sukuseuran hallitus oli valinnut kohteen osuvasti. Vuosi 2015 on kansallissäveltäjämme Jean Sibeliuksen juhlavuosi; säveltäjän syntymästä on kulunut 150 vuotta. Ja kuinka ollakaan Sibeliustalon valmistumisesta oli 15 vuotta! Ensin kokoonnuimme kuohumehulle meille varattuun kokoushuoneeseen, jonka ikkunasta avautui hieno näkymä Vesijärvelle. Jukka Kahila, joka perheineen asuu lähellä Lahtea, toivotti suvun jäsenet tervetulleiksi. Hän kertoi Lahden historiasta ja nykypäivästä, muun muassa Lahden talouselämästä kuten suurimmista yrityksistä. Sitten siirryttiin Sibeliustalon Metsähalli-lämpioon, johon meille oli katettu maittava lounas.

Lounaan jälkeen oli sukuseuran kokous, jossa valittiin sukuseuran hallitus seuraavaksi kahdeksi vuodeksi, hyväksyttiin tilinpäätös ja hoidettiin muutkin vuosikokoukseen kuuluvat asiat.

Merkkipäiviään viettäneitä suvun jäseniä muistettiin jälleen joko suvun viirillä tai Iittalan tuikkukynttilälasilla, johon on kaiverrettu suvun logo. Sitten juotiin vielä herkulliset kakkukahvit! Kokouksen jälkeen meillä oli tilaisuus päästä tutustumaan Sibeliustalon pääsaliin, jossa saimme kuunnella urkukonsertin harjoituksia. Salin akustiikkaa on kiitelty myös kansainvälisellä tasolla ja se onkin nimetty Euroopan viiden parhaimman konserttisalin ja maailman 10 parhaimman konserttisalin joukkoon. Sibeliustalo on kuuluisa puuarkkitehtuuristaan. Talon ovat suunnitelleet Hannu Tikka ja Kimmo Lintula. Keväällä 2000 valmistunut rakennuskompleksi koostuu neljästä osasta: pääsalista, punatiilisestä entisestä puusepäntehtaasta, kongressisiivestä ja suuresta Metsähalli-lämpöistä. Kompleksin huomattavimman osan, salin, ulkopinta on lasia, jonka läpi näkyvät salin vaaleat puiset seinärakenteet.

KANSALLISSÄVELTÄJÄMME JEAN SIBELIUS

Teksti: Kirsti Kuivajärvi

Kuluneena vuonna on ollut kymmeniä ellei satoja Sibeliuksen syntymän 150-vuotisjuhlatilaisuuksia eri puolilla Suomea ja maailmaa. Sibelius saavutti säveltäjänä aseman, johon kukaan muu suomalainen säveltäjä ei ole yltänyt. Hänen sinfonioitaan ja muita teoksiaan tunnetaan ja arvostetaan laajasti ympäri maailmaa. Sibelius on myös tämän jutun kirjoittajan lempisäveltäjistä ehdoton ykkönen. *Valse tristen* herkkyyys tai suuren viulukonsertton mahtipontisuus saa toistuvasti silmät kostumaan. Useimmille suomalaisille Finlandia lienee rakas musiikkiteos.

Johan Sibelius syntyi 8. joulukuuta 1865 Hämeenlinnassa, jossa hän kävi myös koulua. Tosiaan Sibeliuksen etunimi oli Johan. Jean-nimen hän otti myöhemmin käyttöön, koska se oli hänestä niin hieno nimi. Kotiväki tunsivat hänet Jannena, kuten myös hänen monet taiteilijatoverinsa. Sibelius tuli Helsinkiin opiskelemaan lakia vuonna 1885. Lakiopinnot jäivät nopeasti, kun musiikkiopinnot veivät nuoren Sibeliuksen mennessään. Sibelius opiskeli muun muassa viulunsoittoa. Vapaa-aikana hän soitti kamariyhtyeissä. Hän tutustui Järnefeltin perheeseen, josta sittemmin löytyi Sibeliuksen rakas Aino-vaimo. Taiteilijapiirit tulivat Sibeliukselle tutuiksi. Nuoruusvuosien taloudellisista vaikeuksistaan huolimatta häneltä löytyi aina aikaa ja rahaa ilonpitoon.

Nuorena viulutaiteilijana Sibelius matkusti ulkomaille, Berliiniin ja Wieniin. Wienissä hän syvensi musiikkiopintojaan ja alkoi suunnitella omia sävellyksiä. Myöhemmin hän matkusti paljon ulkomailla.

Sibeliuksen musiikki on hyvin kansallisromanttista. Hänen keskeisimmät teoksensa ovat hänen seitsemän sinfoniaansa. Sinfonioiden lisäksi hänen tunnetuimmat teoksensa ovat viulukonsertto ja orkesteriteokset *Finlandia*, *Kareliasarja*, *Kalevalasta kummunnut Lemminkäissarja* ja *Valse triste*. Hänen muihin teoksiinsa kuuluu muun muassa kuoro-, kamari- ja pianomusiikkia.

Villa Ainolasta, joka valmistui Järvenpäähän 1904, tuli Sibeliuksen perheelle koti ja säveltäjälle tärkeä luontoympäristö. Sibeliuksen perheen, Jannen, Ainon ja heidän kuuden tyttärensä elämästä tiedetään varsin paljon, koska Janne ja Aino kirjoittivat toisilleen ison määrän kirjeitä ja

erilaisia viestejä Jannen lukuisten matkojen aikana ja myös kun Janne vietti aikaa Helsingissä juhlien taiteilijaystäviensä kanssa. Kirjeenvaihto on säilynyt ja siitä käy ilmi puolisojen voimakas kiintymys toisiinsa – siitakin huolimatta, että Janne ei liene ollut mikään helppo aviomies Ainolle. Kirjeenvaihdosta on jäänyt elämään kuolemattomia lauseita, kun Sibeliuksen elämäntavat viivyttivät häntä juhlimassa Helsingissä Kämpissä ja Konigissä. Sibelius saattoi kirjoittaa kotiin Ainolle, joka odotti vauvan ja muiden pienten lastensa kanssa: - Olen hyvin mieltäkiinnittävässä keskustelussa. ”Tulen vähitellen”. Avioliitto kesti 65 vuotta. Ainon tuki lahjakkaan säveltäjän luomistyölle on ollut merkittävä. Sibelius kuoli vuonna 1957 ollessaan 91-vuotias.

Sibelius sai merkittävää kansainvälistä mainetta jo elinaikanaan. Monet tunnetut kansainväliset muusikot ja jopa orkesterit vierailivat Ainolassa tapaamassa kuuluisaa suomalaista säveltäjää tämän viimeisiin vuosiin saakka.

”Villijoutsenia uiskentelee järvessämme – ne kohoavat kyllä lentoon aamunkoitteessa.

Vaikka en enää pysty näkemään niitä, iloitsen siitä, että saan hengittää samaa ilmaa kuin ne.”

- Jean Sibelius

Pääasiällisin lähde: Erik Tawaststjerna (toim. 1977) *Sibelius*

SUKUSEURAN HALLITUS 2015

Puheenjohtaja Jukka Kahila

Suuntakuja 3, 15870 HOLLOLA
Puh: 03-7804059, työ 03-5538441,
Gsm 040 8411739
Email: jukka.kahila@huurre.com

Kokoussihteeri Janne Rajala

Puistokuja 3 A 14, 05400 JOKELA
Gsm 044 278 7070
Email: janne.rajala@saunalahti.fi

Varapuheenjohtaja Kyllikki Raatikainen

Pakaistentie 37, 21290 RUSKO
Puh: 02-4322465, Gsm 050 375 9732

Rahastonhoitaja Antti Pakula

Pahkalaukkaantie 731, 21360 LIETO AS.
Gsm 040 7578665
Email: antti.pakula@kolumbus.fi

Sirkka Vainio

Paavaistentie 7, 21290 RUSKO
Puh: 02-4322130, Gsm 0400 798 677

Ulla Vesander

Kumpulanportti 3 C 11, 00520 HELSINKI
Puh: 09-799915, Gsm 050 323 5433
Email: uvesander@netti.fi

Sini Fabre

Pehtorinkuja 6, 21280 RAISIO
Gsm 041 5480373
Email: sinifabre4@gmail.com

Webmaster Matti Saarinen

Pokkolantie 21, 21420 LIETO
Puh. 0400829417
Email: matti.saarinen@elisanet.fi

Syyrin Sanomien toimittaja

Sini Fabre
Pehtorinkuja 6, 21280 RAISIO
Puh: 041-5480373
Email: sinifabre4@gmail.com

MATILDA IHAMUOTILAN SÄÄTIÖN MYÖNTÄMÄT APURAHAT

Matilda Ihamuotilan jälkeläiset (13 hakijaa)

Nimi syntymäaika	Oppilaitos ja opinnot	Myönnetty summa
Heikki Kahila 140490	Aalto-yliopisto, polttomoottoritekniikan tutkimusryhmä, 1.vuosi	2 000,-
Fanny Syrjänen 190590	Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu, biotuotetekniikka, 5. vuosi	950,-
Anna Syrjänen 200892	Åbo Akademi, kemian tekniikka, 5. vuosi	2000,-
Liisa Syrjänen 271092	Tampereen amk, Insinööri 2. vuosi	1 500,-
Emma Syrjänen 030295	Aalto yliopiston teknillinen korkeakoulu, kone- ja rakennustekniikka, 1. vuosi	2 000,-
Asta Koskinen 040195	Tampereen yliopisto, kasvatustieteet, luokanopettajakoulutus, 2.vuosi	2 000,-
Alli Koskinen 210197	Tampereen yhteiskoulun lukio, 3. vuosi	300,-
Valma Koskinen 261298	Kalevan lukio, 2. vuosi	300,-
Elias Koskinen 070897	Tampereen lyseon lukio, 3. vuosi	300,-
Kari Kahila 190593	Haaga-Helia, Finanssi- ja talousasiantuntija 2. vuosi	1500,-

Kaisa Kahila 030195	TREDU, Sairaalkadun toimipiste, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, 3. vuosi	3 000,-
Rikhard Ihamuotila 041095	Helsingin yliopisto, lääketiede	2 000,-
Maria Ihamuotila 070395	Svenska Handelshögskolan, kauppatieteet 2. vuosi	2 000,-
	Yhteensä	19 850,-

Matilda Ihamuotilan sisarusten jälkeläiset (6 hakijaa)

Nimi syntymäaika	Oppilaitos ja opinnot	Anottu summa
Leena Helttula	Myönnetty 10.6.2015	750,-
Aleksandra Helttula	Myönnetty 10.6.2015	150,-
Vilma Muurinen 020191	Turun ammattikorkeakoulu, mainonnan suunnittelu 3. vuosi	1 300,-
Netta Saari 290895	Oulun yliopisto, hammaslääketiede 2. vuosi	1 500,-
Tessa Saari 290698	Sallan lukio, 2. vuosi	300,-
Niklas Saari 160992	Oulun yliopisto, tietojenkäsittelytiede 1. Vuosi	1 500,-
	Yhteensä	5500,-

RAHASTO I, sairaus- ja vanhuusavustukset (1 hakija)

Nimi syntymäaika	Anottu summa
1 Hakija, 1 myönnetty avustus	1000,-

LIITE 1

Wahakakkuja laittaessa on hyvä, että jättää vailla syrjistä ja alta ettei lämpö karkaa sivuille, olkipesänkin päälle on pantava mesilaatikko ensiparven lähdettyä. Nuoret mehiläiset ovat pari päivää ruokkijia ja sen jälkeen 5 tai 6 päivää rakennusmehiläisiä (eivät voi lentää).

Mesilaatikko myöhempään kesällä ei tule rakennetuksi vahalaitteilla vaikka onkin valetut väliseinät sillä nuoret mehiläiset ovat vanhentuneet lento ja kantomehiläisiksi ettei ole nuoria rakennus mehiläisiä.

Pitää olla varaava hunaja laatikon käytössä, ettei pidä sitä liikaa myöhään päällä. Elokuussa ei enää pitäisi pitää hunajalaatikkoo päällä paitsi, jos ruokitaan hunajalla ym.

Elokuun puolivälissä annetaan pesille syyskiihotus ruokaa samalla kuin keväälläkin pienissä erissä 5-6 osassa yöksi (tämä emon munimiseksi). Syyskuun alku on kiihotusruokinta liika hiljaista sillä ei toukat voi enää kehittyä.

Puupesästä otetaan kaikki muut kehät, paitsi korkeintaan 9 kehää jätetään. Tämä on myös tehtävä elokuun puolivälillä. Syyskuun alkupuolella on tarkastettava, onko ruokavarat sopivassa paikassa. Jos kiihotusruokinnan jälkeen ruvetaan kantamaan runsaasti siitepölyä, niin emo on hyvä.

Viimeksi kun kaikki on hyvin kunnossa, sitten annetaan vielä yksi pullo sokuriliuosta että saavat vettä siinä sillä kanervahunajassa ei ole tarpeeksi vettä. Se on syyskuussa annettava. Samalla aikaa on ne myös peitettävä. Silloin syyskuun ajalla myös pienennetään lentoreikää 10 cm suuruiseksi. Peitto pitäis olla ainakin vahvempi etupuolelta.

Marraskuun loppupuolella voidaan pesät viedä talviteloille.

30 asteen pakkasella aukko ei tarvitse olla kuin 3 tai 4 cm auki, mutta kohta suojan ilman sattuessa on lentoreikää suurennettava.

Pesässä pitäis olla vähintään 15 kehän tila. Pienempi pesä on liikaa pieni. Puupesän pohjalle pannaan tervattu seinä huopapaperi, joka keväällä ja myös suvella vedetään ulos roskineen niin ei tarvitse muuta puhdistusta.

Pesiä tehdään ensin tolpat sitten ensiksi sisä ja ulkoseinät tolppiin kiinni naulataan sitten pohja. Sikiöosaston reunat saivat kelvata korkeintaan 7 tai 8 vuotta sitten ne kelpas hunajalaatikkoon vielä. Emo voi olla siitoskykyinen aina 8 vuoteenkin asti vaan tavallisesti 5 vuotta. Kehän ja seinän väli pitäis olla korkeintaan 6 tai 7 cm.

20 senttiä pitää olla talvella kehien ja pohjan välillä, vaan suvella voidaan panna irtonainen lauta pohjaan jotta väli jää ainoastaan 6 sentiksi. Nokiassa voi mennä 500 mehiläispesää. Yhdellä hoitajalla voi olla noin 25 pesää tai 50:kin, jos on hunajainen paikka.

Kehiä pitää parven sisään lyötäessä olla 5-9, 3,5kg painavalle parville 9.

Kehiä asetetaan uuteen pesään:

Ensimmäiseen lentoreiästä 1/3 väliseinää, toinen 1/2, kolmas täysi, 4:s 1/2 ja viidenteen 1/3 osa väliseinälle sitä seuraavat joka puolilla tai täysillä väliseinillä (jos ei ole kaikkiin täysiä pohjia).

Lyönnin tehtyä saa pesä olla rauhassa 2 tai 3 tuntia sen jälkeen puhalletaan vähän savua ja lakana otetaan pois.

Sulka on paras mehiläisharja. 4 vuorokauden kuluttua on katsottava, jos kehät on täynnä ja jos tarvitsee panna kehiä lisää.

840 kgr hunajaa sai Hans Järvellä, paras hoitaja.

Hoitajalla pitää olla valmiita vahakehiä varastossa. Uusi kehä on aina pantava viimeisen täyden kehän eteen. Tavallisesti lisätään 2 kehää yhdellä kertaa. Lisäämistä tehdään niin kauan kun mehiläisillä on rakennushalua.

Taas 4 tai 5 vuorokauden kuluttua on avattava pesä ja tarkastettava, onko työhön puututtu. Jos tarve vaatii niin taas 2 kehää lisää. Isossa parvessa voi 9 kehää valmistua kahdessa vuorokaudessa. Suuri vahva yhteiskunta käyttää vähemmän hunajaa kuin pieni. Ne tarvitsevat lämmittääkseen käyttää paljon hunajaa. Pieni pesä tarvitsee paljon hunajaa, vaan vähän tilaa. Wahvoissa pesissä ei tarvitse olla niin paljon hunajaa vaan kehiä runsaammin.

Elokuun ½ välissä pesää talvikuntoon laittaessa älköön ottako sellaisia kehiä pois joissa on paljon mehiläisiä. Voi olla niin suuria yhteiskuntia, että täytyy jättää 10 kehää. Tästä määrästä voi olla 2 vallan hunajasta tyhjiä. Tyhjät kehät pitää olla välttämättömästi takana. Viimeisen kehän takapuoli saa olla tyhjä, kun olkimatto tulee sitä vastaan kun rautalankaverkko otetaan pois samoin lasi pois. Jos pesä on niin mahtava, että siinä on 12 kehääkin talveksi jätettävä niin olkimatto riittää yksin talveksi takapuolella, jos ei peite mahdu.

Ei pidä linkoa niitä/kehiä joissa on toukkia joko peitetty tai peittämättömiä toukkia.

Älköön koskaan lingottako ensimmäistä kehää.

Mesilaatikkoa ei pitäisi panna ennen päälle, kun sikiöosasto on kehiä täynnä.

Mehiläispesä pitää olla ennen juhannusta varustettuna hunajalaatikolla ja kesäkuun alusta riippuen onko hunajaa. Ennen hunajalaatikon panoa sikiöosasto tietysti kehiä täynnä, vaikka niinkin olisi ettei parvikaan olis tullut sillä vahinko on pitää pesä ahtaana eikä näin ollen saa hunajaa. Olkipesän katon reiän suuruus pitää olla 8 cm.

Pesästä toiseen ajaessa rumputetaan 15 minuuttia vaan jos on paljon toukkia niin täytyy rumputtaa ½:kin tuntia.

Kun vierasparvi yhdistetään toiseen puupesään, niin pitää verkon taakse johonki ne lyödään panna 3 tai 4 valmiilla vahalla varustettua kehää, pidetään vankeudessa 1 vuorokauden. Wanha emo otetaan yhdistettävästä pesän kehästä käsin pois. Ja sen jälkeen otetaan häkki pois ja annetaan mennä yhteen.

Kehien lisääminen pitää heikompiin pesiin toisista pesistä tehdä viimeistään syyskuun alkupäivinä kauniina päivänä. Hunajavettä ruiskuttamalla mehiläisten päälle saamme ne hieman samanhajuisiksi. Illalla vedetään kehät niin hajalle että yksi kehä aina mahtuis väliin ja ruiskutetaan sokuriliuosta päälle, vaan tämä siinä tapauksessa että yhdistettävä on emoton, vaan edellinen tapa on paras häkki väliin panemalla.

Olkipesiä yhdistellessä on häädättävä siten, että häädetään toiseen pesään häätöpesästä ja pannaan sentään tyhjä olkipesä häädetyn pesän olinpaikkaan. Tästä pesästä johonka ne nyt on saatu, asetetaan yhdistettävän pesän päälle ja tappi otetaan väliltä pois ja pannaan rautalankaverkko. Jos yhdistyspesä ei ole viereinen pesä, niin ne rukoilemalla menevät viereiseen pesään.

Jos ei emoa sen seulota pois niin ei yhdistys käy, sillä ne ovat emonsa kanssa ylhäällä häätöpesässä eikä tule tapin kautta alimpaan olkipesän ristikon pois otettua. Parven otettua jos peitelaudat saadaan puupesässä samana iltana päälle niin annetaan yöksi 1 tyringin pullo sokuriliuosta ½ kumpaakin ei mitään höysteitä. Seuraavanakin iltana voi antaa vielä pullon samaa ainetta jos parvi on voimakas.

Ei ole hyvä panna tyhjiä väliseinä/kehiä joka toiseen täysinäiseen vatiin sillä voi olla, että mehiläiset ei rakenna uutta vaan pidentävät vanhoja kennoja uuden osalta.

Wäliluukku pitäis olla suuressa hunajalaatikossa. Elokuun ½ välissä annetaan 1/5 tai 1/6 tiiringin pulloa 5 tai kuutena iltana kiihotusruokintaan ½ vettä ja hunajaa. Elokuussa ei pidetä hunajalaatikkoa paitsi jos on oikein hyvä hunaja-aikaa vielä.

Elokuun puolessa välissä on välttämättömästi otettava hunajalaatikko pois. Silloin on myöskin liikakehät otettava pois. Ei pidä linkoa kaikkea hunajakehiä vaan pitää jättää yli talven että keväällä voidaan antaa hunajaa kehineen pävineen ruuaksi. Syyskuun alussa aletaan taas 2 kehää jotka ovat taas tulleet siitä asti tyhjäksi. Syyskuun alkupuolella hyvänä kauniina ilmaana on tarkastettava jos mehiläiset ovat tyhjentäneet edestä jonkin kehän, niin se vaihdetaan täysinäiseen hunajakehään. Ensimmäinen täytyy olla aina hunajaa täynnä.

Toisessa kehässä etupäästä laskettuna pitää olla koko lailla siitepölyä. Jos kolmannessakaan kehässä ei ole hunajaa niin pitää siihen laittaa siitepölykehä. Jos ei sikiöosastossa ole lingottu hunajaa niin ei tarvitse tarkastaa etupuolta.

Jos 9skin kehä on täynnä mehiläisiä, niin jätetään 10neskin tyhjänä taakse. Jos on sellainen yhteiskunta joka täyttää 10s kehä, niin ei ole paljon huolehdittava talvipeitosta.

Tämän työn jälkeen annetaan syysruokintaa 2/3 sokuria ja 1/3 vettä. Pienelle 5 kehäselle annetaan 2 pulloa ruokaa. Jos se ei käytä kahta pulloa niin on sen merkki, että kennot on täynnä eikä mahdu kaikkea. Ruokinnan jälkeen peitetään pesä puulastuilla, heinillä ym. Puulastut ovat hyvät, ettei vedä kosteaksi.

Emo rupee munimaan puhdistuslennon jälkeen, sen vuoksi on pantava tämä päivä muistiin, että tiedämme niiden kehityksen, jos pesä on rauhaton ennen puhdistuslentoa, niin ei se ole vaarallista, jos pesä on vahva. Puhdistuslennon jälkeen 1.päivänä alkaa muninta ja tästä 21 vuorokautta eteenpäin ei tarvitse tehdä mitään vaan tämän jälkeen on pantava pari kehää, jossa on pohjukelevyt nuorten mehiläisten työntekoa varten. Näitä lisätään aina parveilu aikaan asti. Meidän pitää keväällä aikaiseen päättää otammeko parvia tai hunajaa jos tahdomme muodostaa pesän hunajapesiksiiniin meidän täytyy samalla kun annamme pohjukelevyjä niin täytyy myös lisätä täysinäisiä hunajakehiä. Ja kun nyt olemme näin tehneet niin voimme panna mesilaatikon ja toukokuun lopulla tai kesäkuun alussa mesilaatikkoon ei tarvitse panna kuin pohjukelevyt että on nuorille työtä. Lingottavaa myös usein niin ei parvia tule. Jos sittenkin parvi on vaarassa tulla, niin on leikattava emokennot pois. Toisina kesinä saamme hunajaa paljon enemmän kun on täysinäisiä vahalaitteita. Wanhalle vahvalle pesälle ei ole vahinkoa, jos hunajalaatikko on liikaa aikaiseen. Hunajalaatikkoa jossa on 13 tai 14 kehää pitää linkoa maanantaina, keskiviikkona ja lauantaina tai vähintään 2 kertaa viikossa. Peittämättä hunaja on jonkin verran raakaa, vaan se menee pois, kun pidetään avonaisissa astioissa. Puna-apilasta ei hyödy hyötymehiläiset ota hunajaa. Alsike- ja valkoapilasta vallan hyvin. Mesilaatikko on korkeintaan pidettävä päällä elokuun ½ väliin, jos otamme puupesästä parvia niin ei tarvitse ottaa lukuun, milloin puhdistuslento tapahtuu, sillä siihen ei lisätä eikä oteta pois. Ensimmäisen parven mentyä pannaan kaikki alaosastossa olevat kehät ja hunajalaatikko myös vaan tässä tapauksessa pitää olla varustettu täysillä kennoilla. Sillä eivät tahdo rakentaa. Sikiöalueen laajennus ensi kehä etuseinästä on hunajakehä, toinen siitepölykehä. Ensimmäinen toukka-alueessa neljäs, toinen toukka-alueessa, aina 7 kehää toukka-alueessa.

Sikiötilan laajentumisella ymmärretään tilan antamista emon munimiselle. Wiimeisen toukakehän takana on taas siitepölykehä jos vahva pesä keväällä on niin vähän kuluttanut hunajaa ettei olekin 3 kehää toukka-aluetta varten ettei emolla ole tarpeeksi työtä se voi munia nämä 3 kehää yhdessä viikossa eikä siis voi munia ennen kuin ensimmäiset mehiläiset ryömivät ulos. Tässä tapauksessa on

pantava 2 tyhjää täysinäisillä vahalaitteilla olevaa kehää sikiöosaston keskimmäisen ensin munitun kehän kahden puolen.

Keinotekoinen parveilu

Keinotekoinen parveilu onnistaa parhaiten kehäpesissä. Keinotekoinen parveilu käy päinsä silloin kun puupesässä on munittuja tai ja peitettyjä kuningattaria. Jos otamme parin puupesään niin ei kehien lisäystä pidä tehdä ennen kuin kesäkuun puoli välillä, että emo on ehtinyt ahtauden takia munia kuningatar(emo)kennoihin.

Kesäkuun puolessa välissä tiedämme varmaan, että on kuningatar kennoihin munitut. Keinotekoisessa parven otossa on käytettävä täydet pohjukelevyt, niitä asetetaan 4 sellaista kehää muuten uuteen pesään 2 etupuolelle 2 takapuolelle urallaan etumaisista. 11 tai 12 ajoissa mennään ja tehdään tämä työ 6: een kehään. Jos näemme siinä emokennon 1 tai useamman, katsomme, onko se peitetty. Peitetty on paras, vaan toukkakin sopii ottaa. Kehä otetaan mehiläisineen päivineen, katsomme seuraavaa, jos siinäkin on emokennoja. Niin sitä ei oteta vaan sitä seuraava työmehiläistoukkia sisältävän (pitäs kai olla myös koirastoukkia että emo tulee siitetyksi). Kun tämä on tehty, peitetään pesä kuten ainakin. Nyt siirretään uusi pesä vanhan paikalle ja vanha pesä viedään 5 metriä etäälle siitä paikasta. Lentomehiläiset lentävät entiseen paikkaansa että 2 vuorokauden kuluttuana kaikki lento- ja kantamehiläiset siirtyneet uuteen Wanhaan siis jää hyvin vähän 2 viikon ajaksi lentomehiläisiä.

1 ½ tai 2 viikon aikana ovat mehiläiset rakennusmehiläisiä.

Olis hyvä ,että uusi emo joka siirretään olis jo peitetty, sillä emo voi tulla pikemmin munivaksi.

Haetaan aina parvea siirtäessä aikaisemmin kehittyvä emokenno.

Wanhaa emoa voi myös siirtää vaan parempi nuori toukka. Kun siirretään työmehiläistoukkia sisältävä toinen kehä niin ne pitäis olla peitettyt, sillä sinne tulee hyvin vähän ruokkia mehiläisiä, vaan paljon lentomehiläisiä. Tästä on saatu hyvä parvi joka ei koskaan mene karkuun On mehiläishoitajia, jotka tyytyvät yhteen parveen. Parvelle on hyvä antaa täydet vahalaitteet, jos vain on täysinäisiä vahalaitteita. Kun parvi on ollut 3 viikkoa, niin sitten on annettava pohjukelevyillä varustettuja kehä, sillä silloin on syntynyt rakennusmehiläisiä. Jos menee kasi tai kolmekin parvea yhteen niin silloin pitäis välttämättömästi saada valmiita vahalaitteita, vaikka ostamalla, niin hunajaa tulee silloin uskomattomasti. Nuoria emoja voivat mehiläiset pitää korkeintaan 3 päivää kennossa, kun emo pyrkii ulos niin työmehiläiset kittaavat kennon suun. Kaksikin parven keinotekoisesti saamme, kun kaksi viikon kuluttua otetaan taas emokehä ja toinen toinen toukkakehä voidaan ottaa jostain vahvemmassa pesästä. Tämä väli pitäis olla ensimmäisen ja toisen parven välillä, että ehtii tulla taas tarpeeksi lentomehiläisiä. Jos toukkakehä otetaan toisesta kuin missä emokenno oli, niin ei pidä molemmissa ottaa ulkona olevia mehiläisiä mukaan. 6-7 vuoden päästä on tuotava vierasta verta. Ei pidä tuoda ulkomaalaista verta vaan samaan rodun vierasta verta.

Parvi jossa 30000 tai 40000 eläintä painaa 2 ½ kiloa.

Keinotekoisesta parven pois otettujen kehien tilalle ei aseteta uusia vaan lykätään vanhat täysinäiset lähelle ja pannaan uusia viimeisen taakse. Jos emo on huono, niin se ei muni säännöllisesti.

Emon hukkuminen

Jos yhdessä kennossa on kaksikin munaa niin ne vi olla hyvän ja huonon emon merkki. Kun on huono emo munimaan niin ei saa parvea eikä siis parven kautta saa emoa uusittua. Katsomme jonakin kauniina päivänä, että emo on muninut eilen, niin otamme silloin vanhan huonon emon pois, niin työmehiläiset kasvattaa jonkin työmehiläiskennon korkeammaksi ja kasvattavat siitä emon. Tämä pitää tapahtua ennen kuin muna on 3 vuorokauden vanha, sillä niille annetaan 3 vuorokautta samanlaista ruokaa. Äsken munittu on niin kuin pieni silkkilanka että juuri silmällä näkee. Nopeammin saamme nuoremman emon siten että otamme jostaan muusta parvipesästä valmiin emokunnan peitettyinä toukkineen. Peittämätöntä emoa ei ole hyvä muuttaa sillä ne voivat vetää sen pois, vaan sillä tavalla että panemme sen peittämättömän emokennon kehineen häkin taakse 1 vuorokaudeksi. (Eikö se emo kuole siellä ruokkimatta 1 vuorokauden kuluttua). Olkipesässä vaihdetaan emo, että häädetään mehiläiset pois ja otetaan toinen olkipesä, jossa arvellaan jo emokennoja olevan. Pannaan se ylösalaisin ja otetaan sieltä emokenno (ei paljain käsin) ja pannaan se siihen häädettyyn pesään johonkin kakkuun kiinni ja seulotaan mehiläiset ja pannaan paikoilleen entiseen paikkaan ja mehiläiset menevät taas vanhaan pesäänsä takaisin jossa on nyt uusi emokenno. Emon pitäis tulla siirretyksi vähintään 5 vuorokauden kuluttua, muussa tapauksessa siitä tulee huono emo.

Jos pesä on vanha niin voi emon kuluttua pesä tulla taas rauhalliseksi siten että työmehiläiset valmistavat toisista työmehiläisistä useampia kyttyräselkäisiä emoja, jotka munivat ainoastaan kuhnuureita. Näissä pesissä eivät työmehiläiset ajaa koiraksia pois, sillä ne toivovat saavansa vielä hedelmällisen emon jolle tarvittaisiin koiraksia.

Jos on tullit 3kin hyvin pientä parvea vaikka myöhäänkin, niin panemme sen pieneen pesään että saamme sieltä tarvittaessa emon. Jos emotoukka siirretään emottomaan pesään niin se pitää tehdä niin aikaiseen kuin siellä on kuhnuureita että se tulee siirretyksi. Syyskuussa ei kuhnuureita enää ole, siis ei niin myöhään paitsi näistä pienistä myöhäisistä parvista voi ottaa vielä vaikka marraskuussa.

Puutarhuri J.R. Wuori

Turenki Rastila

Peitelasi on päältä ja takaakin otettava pois talveksi sillä ne peittävät pesän korkeana??

Mehiläisten kehitysaika:

Emon 17 tai 18 vuorokautta

Työmehiläisen 21 vuorokautta

Kuhnurin 25 vuorokautta

Niuskala sanoi olevansa toimittanut häätöä toisesta olkipesästä toiseen avonaisesti siten, että päällä olevan pesän toinen syrjä vaan on ollut häätöpesässä kiinni ja toinen syrjä auki 10 tai 15 senttiä ja sanoi siten näkevän kun emo menee ja siinä voi siis emon ottaa pois niin ei tarvitse seuloa. Tämä työ on tehtävä iltapäivällä vähän valoisassa paikassa. Alimmaista pesää kohotetaan syrjään. Waikka häätö on avonainen niin ei sanonut mehiläisten lentävän ilmaan. Häädössä ei saa antaa samaa sauhua, sillä silloin mehiläiset tunkeutuvat kennoihin sisälle.

1.Thiiringin ruokinta pullollinen sokuriliuosta kestää parvelle ruoaksi n. 3 viikkoa.

Osan ottajat		
Margit Sjöman	Neiti	Helsinki
Ingeborn Fogelholm	Neiti	Pirkkala
Axel Hårdh	Herra	Teisko
Uno Halberg	Apteekkari	Tampere
A. S. Nurkkinen	Pastoori	Pirkkala
T. Nurkkinen	Herra	Pirkkala
J. E. Oksa	Kanttori	Pirkkala
Wilkku Oksa	Opettaja	Ruotsinpyhtää
Onni Wirkkula	Kanttori	Pirkkala
Johan Forsell	Puutarhuri	Messukylä
S. Lilja	Opettaja	Pirkkala
Selma Sipilä	Rouva	Pirkkala
Helmi Manninen	Neiti	Helsinki
Lauri Antero	Nuorukainen	Pirkkala
Toini Lauttala	Neiti	Pirkkala
Olga Karinen	Neiti	?
Alli Salanen	Neiti	?
Laina Rausami	Neiti	?
Eino Nurminen	Nuorukainen	Pirkkala
Hanna Nikkilä	Neiti	Pirkkala
Sandra Ihamuotila	Rouva	Pirkkala
Oskar Nohola	Puutarhuri	Pirkkala
Anton Landqvist	Pehtoori	Pirkkala
Manda utiikka	Neiti	Messukylä
Elsa Tättälä	Neiti	Hämenkyrö
Aino Kivilaakso	Opettajatar	Tampere
Juha Saarinen		Pirkkala
Oskar Havas	Opettaja	Lempäälä
Waino Havas	Nuorukainen	Lempäälä
Ero Havas	Nuorikainen	Lempäälä
Senia Koivujärvi	Neiti	Ruovesi
Paavo Keso	Herra	Messukylä
Lauri Mikkola	Herra	Langelmäki
Olivia Blom		Pirkkala
F. O. Virtanen	Opettaja	Kivennapa
Niilo Oksa	Opettaja	Ruovesi
E. Lannis		Tampere
Kertel Bjorkell	Ylioppilas	Pirkkala
F. W. Ihamuotila		Turku
E. Björsted	Puutarhuri	Suoniemi

1/4kg 26 1/2p, 1/2kg 36p, 1 kg 45p

fredrica ja Matti Syyrin sukuseura

Maunulantie 53, 20900 Turku

<http://www.syyrinsukuseura.com>

Perustettu 16.9.1984

Kukkarkoskesta Nautelankoskeen (Kuvitus: Hannu Nurmi)